

Analýza postojov študentov Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave k tetovaniu

Attitudes analysis about tattoo of students from Faculty of Physical Education and Sports of Comenius University in Bratislava

Nina Linderová*, Tomáš Gregor, Jakub Sciranka

Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta telesnej výchovy a športu

Abstrakt

V príspevku sa zameriavame na postoje študentov FTVŠ UK na tetovanie. Na zistenie postojov sme použili nami zostrojený neštandardizovaný dotazník s otázkami ohľadom tetovaní. Výskumnú vzorku tvorilo 142 študentov (n=142), priemerný vek bol 20,26 roka. Zistili sme, že v našom výskumnom súbore je tetovaných 17,6 % respondentov a tetovanie sa páči až 83,8 % študentom. V budúcnosti by sa chcelo dať tetovať 39,4 % respondentov. Existuje signifikantne významný negatívny vzťah medzi tetováciou a užívaním alkoholu. Ďalším existujúcim významným vzťahom je negatívny vzťah medzi páčením tetovaní a námietkam voči tetovaniam u zdravotníckych pracovníkov.

Kľúčové slová: tetovanie, piercing, študenti, postoje, fajčenie

Abstract

In the research we focus on opinions of students from FTVŠ UK about tattoos. Tattoos are defined as kind of needling colorful elements into injured skin. Tattoos are very popular among young people, however in our society there are various opinions on them. Tattoos are a form of self-expression, a reference to some social group, a fashion accessory or simple a need to differ from others. There are some health risks according to tattoos such as AIDS, hepatitis C or tetanus but also allergies, cysts or bleeding. Prejudices toward tattoos are lower when a person has his own tattoo on body. Some researchers found out that people who wear tattoos are more liable to alcohol and drug usage and their sexual behavior is more risky compared to people who don't wear tattoos. Another research focused on relationship between wearing a tattoo and self-confidence or wearing a tattoo and personality characteristics. They found out that women who wear four or more tattoos seemed to be more self-confident compared to women who don't wear any tattoo or who wear three

* Korespondenčná autorka: Nina Linderová, Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta telesnej výchovy a športu, Nábřeží armádného generála Ludvíka Svobodu 42e98/9, 814 69 Staré Mesto, Slovenská republika
Email: linderova.nina@gmail.com

or less tattoos. Another finding was that people who wear tattoos are more conscientious, extroverted, sexually unattached and they were in more need of attention and uniqueness compared to people who don't wear any tattoo. Another topic is prejudice to tattoos and tattooed people entirely. Considering another research, it seemed to be common that people who don't have tattoo have more prejudices to tattooed people regarding to larger area tattooed. So, the larger area on body is tattooed the more prejudices from people without tattoos are coming. Tattooed people seemed to be more tolerant to other people tattoos.

We used a non-standardized questionnaire made by us to find out the opinions of students. Research sample consisted of 142 students ($n=142$), average age was 20,26 years. Following our findings, we found out that in our research sample there were 17,6% of respondents who have tattoo and even 83,8% of respondents like tattoos. In future would like to have a tattoo 39,4% of respondents, 23,2% don't want any and 37,3% don't know yet. Majority of respondents (57%) think that tattoo is considered neutral in our society, 40,2% think that tattoos are acceptable and 2,8% think that tattoos are not acceptable in our society. Moreover 90,1% of respondents consider tattoos as a form of art. The most objections to tattoos in various professions had health workers when 18,4% of respondents present they have a problem with health workers wearing a tattoo. Next profession with the most objections to tattoos was government workers with 17,6% and teachers, trainers and workers on official positions (such as bank workers or driver in public transport) least objections to tattoos (9,2%). Our respondents were very satisfied with their tattoos (75%) or satisfied with their tattoos (25%). None of our respondents was unsatisfied with his or her tattoo. The strongest motive to get a tattoo was a personally important event or memory in 60% of respondents with tattoo. In our research sample there were 4,2% smokers, 19,7% occasional smokers, 4,2% past smokers and 71,8% nonsmokers. We found a significant negative relationship between having a tattoo and use of alcohol and significant relationship between having a tattoo and planning to get a tattoo in future. Another finding is that there is a significant negative relationship between liking tattoos and objections against tattoos among healthcare workers.

Key words: tattoo, piercing, university students, attitudes, smoking

Úvod

Tetovanie je multifaktoriálny jav spoločensky vnímaný ako forma sebvýjadrenia, príslušnosti k určitej skupine, módnym doplnok či potreba jedinca odlíšiť sa od iných. Dôvody pre tetovanie boli v minulosti rôzne, či už signálne, rituálne, magické, rozpoznávacie ale samozrejme aj dekoratívne (Rychlík, 2014). Do civilizovaného sveta dorazilo tetovanie ako módnym doplnok v 18. storočí, v našich končinách však nosili tetovanie väčšinou zločinci a rôzni marginálni jedinci, s čím súvisia aj predsudky voči tetovaným ľuďom (Lidaj, Masarovičová, & Lidajová, 2009), ktoré v určitej miere pretrvávajú dodnes. Po roku 1900 sa vynájdením elektrického strojčeka tetovanie začalo šíriť medzi rôznymi spoločenskými vrstvami a stalo sa či už formou sebarealizácie, zvýšenia sebavedomia, módnym doplnkom alebo odlišením sa od ostatných (Rychlík, 2014).

Tetovanie môžeme definovať ako vpichovanie farebných častíc do poranenej kože ihlou alebo vtieraním týchto častíc do kože (Lidaj a kol., 2009). Podľa posledných prieskumov je na svete potetovaných približne 10 % populácie vo veku 14–19 rokov, v Nemecku je to napríklad 8,5 %, avšak mladých ľudí do 30 rokov je o niečo viac, v závislosti od krajiny 15–25 % (Kluger, 2015).

Zo zdravotného pohľadu so sebou tetovanie prináša riziká infekčných (AIDS, hepatitída C, tetanus a iné) aj neinfekčných (alergie, cysty, krvácanie a iné) komplikácií, pričom o infekčných komplikáciách sú študenti viac informovaní ako o neinfekčných, ako ukazujú výsledky z výskumov v Taliansku (Quaranta a kol., 2011; Galleé a kol., 2012). Vo výskume Quaranta a kol. (2011) bolo potetovaných necelých 10 % respondentov.

King a Vidourek (2013) udávajú, že tetovaní študenti vysokých škôl sú náchylnejší k užívaniu alkoholu a drog a tiež vykazujú vyšší počet rizikového sexuálneho správania oproti netetovaným študentom. Z výskumného súboru amerického výskumu Kinga a Vidourekovej (2013) bolo tetovaných takmer 30 % respondentov.

Motivácia dať sa tetovať býva rôzna, časté je skrášľovanie svojho tela, odlišenie sa od ostatných alebo aj ovplyvnenie módnymi trendmi (Rychlík, 2014). Podľa Dey a Das (2017) sa motivácia dať si tetovanie týka rôznych oblastí ako umenie, individualita, spiritualita, spomienky na blízke vzťahy, móda, skrytie jaziev, idealizácia niekoho a v niektorých prípadoch ide aj o ovplyvnenie sociálnymi médiami.

Koch, Roberts, Armstrong a Owen ((2015) vo svojom výskume uvádzajú, že ženy, ktoré majú štyri a viac tetovaní majú vyššie sebavedomie oproti ženám tetovaným menej alebo vôbec, zároveň však u nich stúpa riziko pokusov o samovraždu. Swami (2012) uvádza, že tetovaní respondenti boli oproti netetovaným viac svedomití, extrovertní, sexuálne odbrzdení a mali väčšiu potrebu byť unikátni a stredobodom pozornosti.

Predsudky voči tetovaniám ako takým pretrvávajú dodnes. Podľa americkej štúdie sú však menšie v prípade, že je človek sám tetovaný alebo má tetovanie niekto z jeho rodiny či z kamarátov. Zároveň však platí, že čím väčšiu plochu tela má jedinec potetovaný, s tým väčšími predsudkami okolia sa stretáva (Dickson, Dukes, Smith, & Strapko, 2014). Podľa autorov štúdie sa s pribúdajúcim vekom znižuje motivácia nechať sa tetovať, čo je zreteľne vidieť už pri respondentoch v štúdiu, kedy sa mladší študenti vysokých škôl chceli dať tetovať častejšie oproti starším z nich.

Postoje vysokoškolákov k tetovaniám v centrálnom Texase skúmali Hill, Ogletree a McCrary (2016), ktorí zistili, že tetovaných žien bolo oproti mužom viac a to platilo aj pri piercingoch. Zároveň však tetované ženy skórovali nižšie na škále telesného sebaaponímania a na škále sebavedomia. Výskumu sa zúčastnilo 44 % študentov, ktorí mali aspoň jedno tetovanie.

Na základe medzery v súčasnom poznaní ohľadom postojov vysokoškolákov k tetovaniám na Slovensku, sme sa rozhodli vytvoriť dotazník venujúci sa tejto problematike na základe zistení zahraničných autorov ako Dickson a kol. (2014), King a Vidourek (2013) alebo Klueger (2015).

Cieľ

Cieľom bolo zistiť názory a hodnotenia študentov ohľadne tetovaní s motiváciou nájsť vzťahy medzi preferenciami tetovania a inými faktormi.

Základná výskumná otázka je zistiť, ktoré faktory súvisia s názormi študentov na tetovanie. Špecifická výskumná otázka je zistiť, či a v akom smere užívanie alkoholu a fajčenie súvisia s názormi na tetovanie.

Metóda

Výskumný súbor

Dotazník vyplnilo celkom 144 poslucháčov Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave počas februára 2018. Po vyradení respondentov, ktorí odovzdali dotazník neúplný, tvorilo výskumnú vzorku 142 respondentov ($n=142$). Návratnosť dotazníkov bola 97,9 %, zo 147 rozdaných sa vrátilo 144. Vysoká návratnosť je daná najmä tým, že boli administrované počas výučby, respektíve skúšok na univerzite.

Respondenti boli vo veku od 18 do 31 rokov, pričom priemerný vek bol 20,26, $SD=1,14$. Zastúpenie pohlaví bolo približne v pomere 8:1 s prevahou mužov, ktorých bolo 124 (87,3 %) a žien 18 (12,7 %).

Rozhodli sme sa pre výber študentov FTVŠ do výskumnej vzorky, nakoľko majú špecifický vzťah k telesnosti oproti študentom, ktorí sa venujú iným ako športovým odborom a tiež nás pri výbere vzorky ovplyvnili známi a populárni športovci, na ktorých je často v rôznej miere tetovanie vidieť. Predpokladali sme, že aj ich prostredníctvom môže byť tetovanie popularizované a to najmä u športovcov, nakoľko ide často o športové vzory a idoly študentov-športovcov.

Použité metódy

Na zber dát sme vytvorili dotazník zameraný na zistenie názorov, hodnotenia a preferencií tetovania. Dotazník bol administrovaný študentom FTVŠ UK. Dotazník obsahuje tiež demografickú časť, ktorá zisťuje vek, pohlavie a študijný program respondentov. Nachádzajú sa v ňom aj položky zisťujúce častosť užívania alkoholu a fajčenia. Dotazník obsahoval 18 položiek zameraných na tetovanie, tri položky zamerané na piercing, fajčenie a užívanie alkoholu a tri demografické položky.

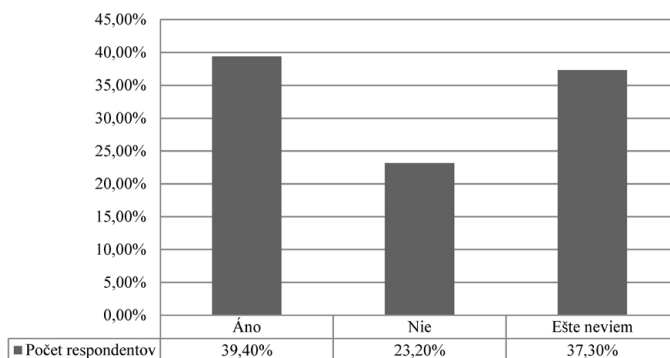
Dáta sme spracúvali pomocou štatistického programu SPSS 20.0. Použili sme deskriptívne štatistiky na určenie početnosti a neparametrický Mann-Whitney test na určenie signifikantnosti vzťahov medzi premennými.

Výsledky

Zistili sme, že zo 142 študentov iba 25 (17,6 %) má tetovanie. Z celkového počtu dotazovaných študentov je 124 mužov (84 %) a 18 žien (16 %). Piercing majú iba traja študenti (2,1 %). Najviac tetovaných je vo veku 19 rokov (36 %).

Na otázku „Páči sa vám tetovanie?“ odpovedalo kladne až 83,8 % študentov, ostatným (16,2 %) sa tetovanie nepáči. Na partnerovi/ke by sa tetovanie páčilo 72,5 % respondentom. Piercingy sa páčia iba 19,1 % študentom. Piercing na partnerovi by však rado videlo 25,4 % študentov.

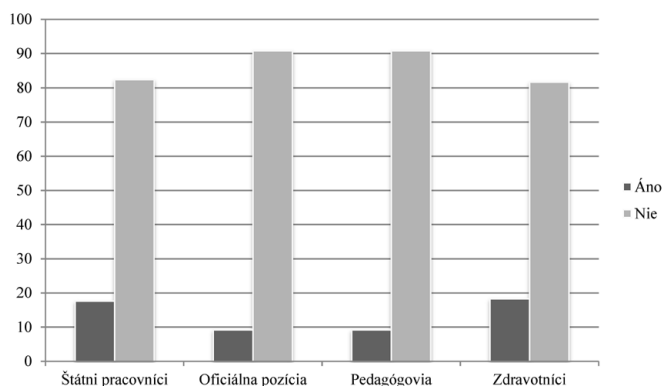
Celkom 39,4 % študentov by sa chcelo dať v budúcnosti tetovať, 37,3 % sa ešte nevie rozhodnúť a 23,2 % sa nechce dať tetovať (Graf 1). Z tetovaných študentov chce ďalšie tetovanie až 84 %, ešte nevie 12 % a 4 % ďalšie tetovanie nechce.

Graf 1: Úmysel dať si tetovanie v budúcnosti

V našej spoločnosti je tetovanie prípustné podľa 40,2 % študentov, neutrálne podľa 37,3 % respondentov, zvyšok študentov (2,8 %) tetovanie považuje za nevhodné.

Podľa tetovania posudzuje ľudí 2,1 % študentov, niekedy tak činí 33,1 % respondentov a ostatných 64,8 % na základe tetovania ľudí neposudzuje. Z tetovaných študentov posudzujú ľudí podľa tetovania 4 %, 72 % respondentov ľudí podľa neho neposudzujú a 24 % ich podľa tetovania posudzuje niekedy. Až 90,1 % študentov považuje tetovanie za umenie, z tetovaných respondentov je to dokonca 96 %.

Podľa zamerania sme rozdelili povolania do štyroch skupín a študentov sme sa pýtali, či by im vadilo tetovanie na človeku, ktorý vykonáva konkrétne povolanie. Prvou skupinou boli pracovníci v štátnej správe, úradníci, policajti a bezpečnostní pracovníci, v druhej skupine boli zamestnanci na oficiálnej pozícii ako obsluha v stravovacích zariadeniach a obchodoch, v dopravných prostriedkoch, pracovníci v banke. Tretiu skupinu tvorili pedagogickí pracovníci, učitelia, vychovávatelia, tréneri, inštruktori a rozhodcovia a poslednú štvrtú skupinu tvorili zdravotnícki pracovníci, teda lekári, zdravotné sestry, fyzioterapeuti, maséri. Najviac námietok voči tetovaniu získali zdravotnícki pracovníci (18,3 %), nasledovali ľudia pracujúci v štátnej správe (17,6 %) a najmenej námietok voči tetovaniu udávali respondenti pri posledných dvoch skupinách, pedagógovia a zamestnanci na oficiálnej pozícii, zhodne 9,2 % (Graf 2). Iba 4 % tetovaných študentov by vadilo tetovanie pedagógov, štátnych pracovníkov a pracovníkov na oficiálnej pozícii. Avšak až 16 % by vadilo tetovanie zdravotníkov.

Graf 2: Prekážanie tetovania u jednotlivých skupín profesií

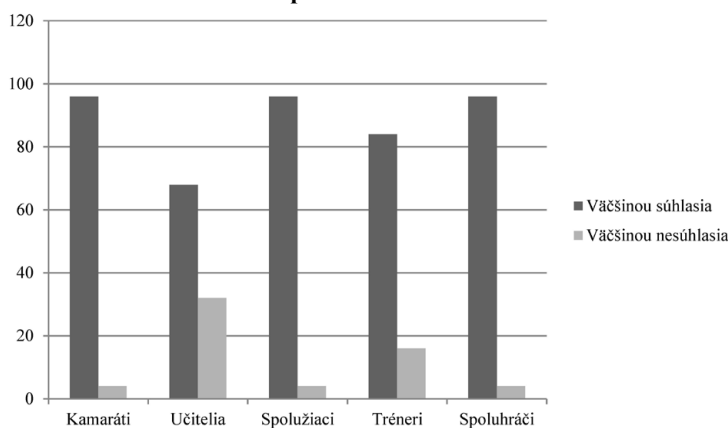
Vo výskumnom súbore bolo 4,2 % fajčiarov, 19,7 % príležitostných fajčiarov, 4,2 % bývalých fajčiarov a 71,8 % nefajčiarov.

Alkoholické nápoje (pivo, víno, liehoviny, destiláty) konzumuje veľmi často (denne alebo takmer denne) 0,7 % respondentov, často (aspoň 2 krát za týždeň) 12,7 %, príležitostne (1 až 2 krát za mesiac) 53,5 %, výnimočne (iba pri významných udalostiach) 29,6 % a nikdy (abstinent) 3,5 % respondentov.

Tetovaní študenti majú v 84 % tetovania, ktoré nie sú viditeľné pri spoločenskom odevu, 40 % respondentov má tetovanie výhradne na neviditeľnom mieste aj pri inom type oblečenia. Tetovaní respondenti až v 60 % uvádzajú ako najsilnejší motív dať si urobiť tetovanie osobne významnú udalosť, spomienku, pamiatku, dôkaz lásky a pod. Ako ďalší najsilnejší motív 21 % študentov uvádza snahu vyjadriť svoju osobnosť, prejavíť svoju individualitu. Najmenej zastúpené motívy pre tetovanie sú podnety kamarátov, známych (4 %) a vyjadrenie protestu, odporu, vzdoru (4 %).

Tetovaní študenti uvádzajú, že ich matky v 40% prípadoch, otcovia v 52 %, súrodenci v 80 % a u partnera/ky v 64 %, súhlasne reagovali a reagujú na ich tetovanie. S tetovaním respondentov väčšinou súhlasia kamaráti (96 %), spolužiaci (96 %), spoluhráči (96 %), tréneri (84 %) a učitelia (68 %) (Graf 3). Najväčšie výhrady voči tetovaniám majú rodičia a partneri/partnerky a následne učitelia nasledovaní v menšej miere trénermi.

Graf 3: Súhlas a nesúhlas rôznych spoločenských skupín s tetovaniami, ktoré majú respondenti na tele

Tetovaní študenti uvádzajú, že výhrady a námietky ich najbližších voči ich tetovaniám sa týkajú v 28 % vkusnosti, vhodnosti umiestnenia a viditeľnosti na tele a v 24 % trvalosti, stálosti a zmien vplyvom času resp. veku. Najmenej časté sú námietky voči zmyslu, účelu a významu tetovania a voči možnému nesúhlasu trénerov a inštruktorov v športovej aktivite.

Tetovácia najviac súvisela u našich respondentov s vnímaním vlastného tela ako viac sexy, krajšieho a podobne (u 50 %), so spokojnosťou so sebou samým (u 46 %) a s atraktivitou a príťažlivosťou pre iných (u 46 %). Najmenej tetovanie súviselo s ich sebaúctou (u 4 %) a sebavedomím (u 12 %).

Spokojnosť s tetovaním je u respondentov vysoká, 75 % z nich je so svojim tetovaním veľmi spokojná a 25 % je spokojných. Všetci (100 %) tetovaní respondenti uviedli, že ak by sa mali rozhodnúť ešte raz, dali by si urobiť tetovanie znovu.

Mať tetovanie je v signifikantne významnom vzťahu s užívaním alkoholu ($U=857,000$, $p<0,0005$).

Mať tetovanie je v signifikantne významnom vzťahu s plánom dať sa tetovať v budúcnosti ($U=694,000$, $p<0,0005$). Respondenti, ktorí už tetovanie majú si plánujú dať urobiť ďalšie častejšie oproti ostatným.

Fajčenie sa nepreukázalo ako premenná, ktorá by bola vo významnom vzťahu s tetováciou.

Páčenie tetovania je v signifikantne významnom vzťahu s námietkami voči tetovaným zdravotníckym pracovníkom ($U=886,500$, $p<0,0005$), takže platí, že čím viac sa tetovanie respondentom páči, tým sa vyskytuje menej výhrad voči zdravotníckym pracovníkom, ktorí majú tetovanie. Pri ostatných profesiách sme nezistili žiadny významný vzťah.

Diskusia

Tetovanie je medzi našimi študentmi veľmi populárne, avšak nie každý nejaké tetovanie na svojom tele má. Potvrdzujú to aj naše výsledky, podľa ktorých je z nášho výskumného súboru tetovaných 17,6 % respondentov, no až 83,8 % respondentom sa tetovania páčia. V porovnaní s výskumom z Texasu (Hill, Olgetree, McCrary, 2016) je to relatívne málo, nakoľko študentov, ktorí boli respondentmi v texaskom výskume a mali tetovanie bolo 44 %. Výber respondentov bol pritom v našom aj texaskom výskume rovnaký (dostupný, resp. príležitostný výber). Piercingy v popularite za tetovaniami zaostávajú, z nášho výskumného súboru má piercing iba 2,1 % študentov a páčia sa 19,1 % respondentom. V budúcnosti by sa chcelo dať tetovať 39,4 % respondentov, tetovanie zvažuje, ale nie je si istých 37,3 % respondentov a iba 23,2 % respondentov sa nechce dať tetovať. Z celkového počtu 142 je to teda až 76,7 % možných zákazníkov tetovacích salónov, čo je podľa nášho názoru veľmi vysoký počet študentov. Toto vysoké percento respondentov, ktorí rozmyšľajú o tom, že si dajú urobiť tetovanie svedčí o jeho popularite medzi študentmi FTVŠ UK.

Nadpolovičná väčšina, 57 % respondentov, má názor, že tetovanie je v našich podmienkach spoločensky neutrálne, 40,1 % respondentov považuje tetovanie za prípustné a iba minimum respondentov (2,8 %) tetovanie považuje za nevhodné. Podobne naši respondenti posudzujú ľudí podľa tetovania, 64,8 % z nich neposudzuje a nehodnotí ľudí podľa tetovania. Ďalší respondenti (33,1 %) priznali, že niekedy ľudí podľa tetovania posudzujú a hodnotia, ostatní (2,1 %) svojou odpoveďou vyjadrili súhlas s tým, že ľudí posudzujú a hodnotia na základe tetovania. Vo všeobecnosti môžeme uvažovať o tom, že študenti FTVŠ UK sú tolerantní voči tetovaným ľuďom a to aj v prípade, že sa im tetovania nepáčia. Odzrkadľuje sa to aj v ďalšej otázke, podľa ktorej až 90,1 % respondentov považuje tetovanie za formu umenia a to bez ohľadu na to, či sa im tetovania páčia alebo nie. Tieto zistenia sú odlišné od tých, ktoré prinášajú Broussard a Harton (2017), podľa ktorých je stigma súvisiaca s tetovaním stále prítomná a to aj napriek tomu, že prevalencia tetovaní je v modernej kultúre v spoločnosti vysoká. Autori predkladali fotografie ľudí s a bez tetovania (išlo o rovnakých ľudí, fotografie boli upravené) respondentom, ktorí mali posúdiť charakter a vlastnosti prezentovaných ľudí na fotografiách. Najmä potetované ženy na fotografiách obdržali signifikantne viac hodnotení ako silná, nezávislá, ale zároveň respondenti hodnotili ich charakter negatívnejšie oproti fotografií bez tetovania.

V tomto bode môžeme rozmýšľať o tom, či naši respondenti neboli ovplyvnení situáciou výskumu, kedy sa chceli ukázať pred vyučujúcimi alebo aj pred spolužiakmi v lepšom svetle. Tieto dve otázky teda nemusia odrážať reálne postoje študentov k tejto problematike.

Naším respondentom najviac prekážajú tetovania na zdravotníckych pracovníkoch. 18,3 % študentov uviedlo, že by im prekážalo tetovanie u zdravotníckych pracovníkov. Nasledujú pracovníci štátnej správy, ktorých tetovanie by prekážalo 17,6 % respondentom. Najmenšiemu počtu respondentov vadí tetovanie pedagógov (9,2 %) a ľudí na oficiálnych pozíciách (9,2 %). Za zaujímavé považujeme zistenie, že páčenie tetovaní je v negatívnom vzťahu s námietkami voči tetovaniam zdravotníckych pracovníkov. Zdá sa, že páčenie tetovaní znižuje námietky voči tetovaniam u zdravotníckych pracovníkov. V tejto súvislosti je zaujímavý výskum Frencha, Mortensenovej a Timminga (2018), ktorí na vzorke 2000 respondentov z 50 štátov USA zistili, že v súčasnosti nie sú viditeľne tetovaní ľudia diskriminovaní vzhľadom na prácu a platové podmienky oproti netetovaným kandidátom. Výskumníci zistili, že rozdiely neexistujú ani u mužov ani u žien a dokonca u mužov majú potetovaní muži v niektorých zamestnaniach väčšiu šancu zamestnať sa oproti netetovaným. Je otázne, či a kedy sa tento trend rozšíri z Ameriky ďalej, napríklad aj k nám.

Narozdiel od iných štúdií (pr. King & Vidourek, 2013), sme v našom výskume zistili negatívny vzťah medzi vlastnením tetovania a užívaním alkoholu, čo sa dá vysvetliť tým, že otázky ohľadom užívania alkoholu a fajčenia respondenti vyplňali skreslene, aby sa ukázali v lepšom svetle pred vyučujúcimi. King a Vidourek (2013) zistili, že tetovaní ľudia užívajú alkohol častejšie oproti netetovaným. U nás to bolo presne naopak. Netetovaní respondenti užívali alkohol signifikantne viac oproti tetovaným respondentom. Do úvahy možno brať tiež faktory životného štýlu, napríklad subkultúra Straight edge (voľný preklad je *výhoda triezvosti*) využíva tetovanie, avšak úplne odmieta alkohol, drogy a návykové látky. Fajčenie nebolo v signifikantnom vzťahu k tetovácii.

Zistili sme, že respondenti, ktorí už tetovanie majú si plánujú dať urobiť ďalšie častejšie oproti ostatným. Znamená to, že je pravdepodobné, že tetovaní študenti sa nechajú znovu tetovať skôr ako tí bez tetovania.

Môžeme konštatovať, že u našich respondentov je tetovanie viac ako módný trend alebo prejav rebelie, nakoľko výrazná väčšina z nich bola motivovaná dať sa tetovať kvôli osobne významným udalostiam či na pamiatku (60 %) alebo kvôli snahe vyjadriť svoju osobnosť či individualitu (21 %). Pre porovnanie, najdôležitejšie dôvody uvádzané texaskými vysokoškólákmi (Hill, Ogletree, & McCrary, 2016) boli sebavyjadrenie, vyjadrenie svojej individuality a snaha byť unikátnym.

Dôležitá je tiež vysoká spokojnosť s tetovaním a vysoká motivácia dať si ďalšie tetovanie. Tetovanie respondentov súviselo najmä s vnímaním vlastného tela ako viac atraktívneho (50 %) a s atraktivitou pre iných (46 %), ale aj so spokojnosťou so sebou samým (46 %), teda je možná úvaha o ovplyvnení atraktivity ako o druhotnom faktore tetovacie u našich respondentov. V porovnaní s výskumom Hillovej, Ogletreeho a McCrarya (2016) sú naše výsledky porovnateľné. Najmä vysokoškólácky, ktoré mali tetovanie, boli v danom výskume menej spokojné so svojím telom a mali nižšie sebavedomie oproti ženám bez tetovania. U mužov tento trend pretrvával, avšak v zníženej miere. Môžeme uvažovať o tetovaní ako o „náplastí“ na zhoršené sebapónímanie vo fyzickej oblasti, respektíve vo vnímaní vlastnej atraktivity.

Za limity výskumu považujeme najmä nerovnomerné zastúpenie žien a mužov vo výskumnej vzorke, ktoré však vzhľadom na typ vybranej fakulty nebolo možné nijako ovplyvniť a ďalej určitú povinnosť vyplniť dotazník, ktorú mohli študenti cítiť v snahe získať vďaka ochote zúčastniť sa výskumu, lepšie záverečné hodnotenie vyučujúceho. Limitujúca je aj nedostatočná vzorka respondentov, vďaka ktorej by boli výsledky aplikovateľné na širší okruh študentov. Niektoré otázky (pr. užívanie alkoholu či fajčenie) mohli byť ovplyvnené potrebou pozitívnej sebaaprezentácie študentov pred vyučujúcimi. V neposlednom rade považujeme za limitujúci samotný dotazník, v ktorom boli nájdené zbytočné položky (pr. skarifikácia), respektíve mohli niektoré položky chýbať (pr. v súčasnosti populárne tunely v ušiach alebo tiež možnosť dočasného tetovania henou).

Do budúca by sme odporúčali dotazník upraviť vynechaním niektorých zbytočných položiek (ako napríklad „Páči sa vám skarifikácia (zámerné zjazvenie kože)?“, pričom na túto otázku odpovedalo záporne 100 % respondentov a skarifikácia ako taká je veľmi zriedkavým fenoménom, a pridaním niektorých nových (napríklad dôvody, ktoré respondenti majú pre námietky voči tetovaniu). Po úpravách by sme radi dotazník distribuovali ďalším študentom vysokých škôl z iných odborov, fakúlt a univerzít s iným typom zamerania.

Zdroj financovania

Článok vyšiel ako súčasť výskumného projektu VEGA č. 1/0409/19. *Šport ako prostriedok ovplyvňovania kognitívno-evaluatívneho komponentu subjektívnej pohody ľudí s poruchami zdravia. 2019–2021.*

Referencie

- Broussard, K.A., & Harton, H.C. (2017). Tattoo or taboo? Tattoo stigma and negative attitudes toward tattooed individuals. *The Journal of Social Psychology, 158*, 5, 521–540. <https://doi.org/10.1080/00224545.2017.1373622>
- Dey, A., & Das, K. (2017). Why we Tattoo? Exploring the Motivation and Meaning. *Anthropology, 5*, 1. <https://doi.org/0.4172/2332-0915.1000174>
- Dickson, L., Dukes, R., Smith, H., & Strapko, N. (2014). Stigma of ink: Tattoo attitudes among college students. *The Social Science Journal, 51*, 2, 268–276. <https://doi.org/10.1016/j.soscij.2014.02.005>
- French, M. T., Mortensen, K., & Timming, A.R. (2018). Are tattoos associated with employment and wage discrimination? Analyzing the relationships between body art and labor market outcomes. *Human Relations, 72*, 962–987. <https://doi.org/10.1177/0018726718782597>
- Galleé, F., Quaranta, A., Napoli, C., Di Onofrio, V., Alfano, V., Montagna, M. T., & Liguori, G. (2012). Body art practices and health risks: young adults' knowledge in two regions of southern Italy. *Annali di igiene: medicina preventiva e di comunita, 24*, 6, 535–542. Dostupné na: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23234191>
- Hill, B. M., Ogletree, S.M., & McCrary, K. M. (2016). Body Modifications in College Students: Considering Gender, Self-esteem, Body Appreciation and Reasons for Tattoos. *College*

- Student Journal*, 50, 2, 246–252. Dostupné na: <https://www.ingentaconnect.com/content/prin/csj/2016/00000050/00000002/art00013>
- King, K. A., & Vidourek, R. A. (2013). Getting inked: Tattoo and risky behavioral involvement among university students. *The Social Science Journal*, 50, 4, 540–546. <https://doi.org/10.1016/j.soscij.2013.09.009>
- Koch, J. R., Roberts, A. E., Armstrong, M. L., & Owen, D. C. (2015). Tattoos, gender and well-being among American college students. *The Social Science Journal*, 52, 4, 536–541. <https://doi.org/10.1016/j.soscij.2015.08.001>
- Lidaj, J., Masarovičová, A., & Lidajová, T. (2009). Psoriáza a tetovanie - seberealizácia alebo sebapoškodenie? *Dermatologická prax*, 3, 109–110. Dostupné na: <http://www.solen.sk/pdf/d5ab5195aacad04bdf3f90a86e358e91.pdf>
- Quaranta, A., Napoli, C., Fasano, F., Montagna, C., Caggiano, G., & Montagna, M. T. (2011). Body piercing and tattoos: a survey on young adults' knowledge of the risks and practices in body art. *BMC Public Health*, 11, 774. Dostupné na: <https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-2458-11-774>
- Rychlík, M. (2014). *Dějiny tetování*. Praha: Mladá fronta.
- Swami, V. (2012). Written on the body? Individual differences between British adults who do and do not obtain a first tattoo. *Scandinavian Journal of Psychology*, 53, 407–412. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9450.2012.00960.x>